

EIROPAS CENTRĀLĀS BANKAS ATZINUMS

(2012. gada 29. februāris)

par obligāto rezervju prasībām

(CON/2012/16)

Ievads un juridiskais pamats

Eiropas Centrālā banka (ECB) 2012. gada 6. februārī ir saņēmusi Latvijas Bankas lūgumu sniegt atzinumu par Kredītiestāžu obligāto rezervju prasību aprēķināšanas un izpildes noteikumu projektu (turpmāk tekstā – „noteikumu projekts”).

ECB kompetence sniegt atzinumu pamatojas uz Līguma par Eiropas Savienības darbību 127. panta 4. punktu un 282. panta 5. punktu un Padomes 1998. gada 29. jūnija Lēmuma 98/415/EK par valstu iestāžu apspriešanos ar Eiropas Centrālo banku par tiesību aktu projektiem¹ 2. panta 2. punktu, jo noteikumu projekts attiecas uz monetārās politikas instrumentiem. ECB Padome šo atzinumu ir pieņēmusi saskaņā ar Eiropas Centrālās bankas Reglamenta 17.5. panta pirmo teikumu.

1. Noteikumu projekta mērķis

Noteikumu projekta mērķis, aizstājot pašreiz spēkā esošos noteikumus, ir turpināt Latvijas obligāto rezervju prasību tuvināšanu Eurosistēmas prasībām. Noteikumu projekts precizē obligāto rezervju prasību piemērošanas noteikumus, it sevišķi attiecībā uz ziņošanas procedūrām un aprēķiniem kredītiestāžu apvienošanās vai dalīšanās gadījumos. Tāpat ar noteikumu projektu tiek grozīti kritēriji kredītiestāžu atbrīvošanai no rezervju prasību izpildes un saskaņota terminoloģija ar citiem tiesību aktiem.

2. Vispārīgi apsvērumi

Dalībvalstis, kuras nav ieviesušas euro, saglabā savas pilnvaras monetārās politikas jomā, tostarp attiecībā uz obligāto rezervju regulējumu. Tomēr ir lietderīgi panākt atbilstību Eurosistēmas obligāto rezervju regulējumam, lai šo valstu teritorijā darbojošās kredītiestādes varētu iepazīties ar obligāto rezervju prasībām, kas tiks piemērotas pēc euro ieviešanas. Eurosistēmas obligāto rezervju sistēmas pamatā ir šāds tiesiskais regulējums: i) Eiropas Centrālo banku sistēmas un Eiropas Centrālās bankas Statūtu 19. pants, ii) Padomes 1998. gada 23. novembra Regula (EK) Nr. 2531/98 par obligāto rezervju piemērošanu, ko veic Eiropas Centrālā banka², iii) 2003. gada 12. septembra Regula ECB/2003/9 par obligāto rezervju

¹ OV L 189, 3.7.1998., 42. lpp.

² OV L 318, 27.11.1998., 1. lpp.

piemērošanu³, un iv) attiecībā uz rezervju bāzes definīciju un aprēķinu – 2008. gada 19. decembra Regula ECB/2008/32 par monetāro finanšu iestāžu nozares bilanci⁴. Regulas ECB/2008/32 11. pants un III pielikums nosaka pienākumu obligāto rezervju vajadzībām izmantot statistikas informāciju, ko kredītiestādes paziņojušas saskaņā ar šo regulu.

3. Krājaizdevu sabiedrības

ECB savos iepriekšējos atzinumos par Latvijas Bankas obligāto rezervju prasībām un citiem monetārās politikas instrumentiem⁵ ir uzsvērusi nepieciešamību tuvināt Latvijas obligāto rezervju regulējumu Eurosistēmas prasībām. Pēc euro ieviešanas Latvijā uz tās krājaizdevu sabiedrībām attieksies Eurosistēmas obligāto rezervju prasības.

4. Rezervju norma

ECB iepriekš ir sniegusi komentārus arī par noteikumu⁶, ar kuru Latvijas Banka ir pilnvarota noteikt atšķirīgas rezervju normas noguldījumiem ar noteikto termiņu ilgāku par 2 gadiem, noguldījumiem ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu ilgāku par 2 gadiem, parāda vērtspapīriem ar noteikto termiņu ilgāku par 2 gadiem, *repo* darījumiem un citām saistībām. Rezervju normas, kuras saskaņā ar šo noteikumu var piemērot Latvijas Banka, var atšķirties no fiksētajām rezervju normām, kas noteiktas 4. pantā Regulā ECB/2003/9. Šīs atšķirības starp Eurosistēmu un Latviju būs jānovērš, Latvijai pievienojoties euro zonai.

5. Ziņošanas procedūras

ECB atzinīgi novērtē termiņa noteikšanu kredītiestāžu obligāto rezervju aprēķinu pārskatīšanai⁷, kas tuvina Latvijas ziņošanas prasības Eurosistēmas prasībām. Tāpat ECB atzinīgi novērtē pārmaiņas procedūrās, kas attiecas uz kredītiestāžu apvienošanu vai dalīšanu⁸.

6. Atbrīvojumi un saraksti

ECB atzinīgi novērtē tādu atsevišķu sarakstu ieviešanu, kuros iekļauj iestādes, uz kurām attiecas rezervju prasības, un iestādes, kuras ir atbrīvotas no rezervju prasībām, tādējādi tuvinot Latvijas obligāto rezervju regulējumu Eurosistēmas procedūrām, kas noteiktas 2. panta 3. punktā Regulā ECB/2003/9. ECB atzīmē, ka Latvijas obligāto rezervju regulējums, kā to paredz noteikumu projekts, neparedz atbrīvojumu no rezervju prasību izpildes iestādēm, ja uz tām attiecas līdzekļu iesaldēšana un/vai cits saskaņā ar Līguma 75. pantu noteikts Eiropas Savienības vai dalībvalstu pasākums, vai arī ECB Padomes lēmums. ECB

³ OV L 250, 2.10.2003., 10. lpp.

⁴ OV L 15, 20.1.2009., 14. lpp.

⁵ Sk. ECB atzinumus CON/2006/11, CON/2008/09, CON/2010/18 un CON/2010/77. Visi ECB atzinumi ir pieejami ECB interneta lapā www.ecb.europa.eu.

⁶ Sk. noteikumu projekta III. sadaļu.

⁷ Sk. noteikumu projekta V. sadaļu.

⁸ Sk. noteikumu projekta VI. sadaļu.

ECB-PUBLIC

atzinīgi novērtē grozījumus attiecībā uz kritērijiem kredītiestāžu atbrīvošanai no rezervju prasību izpildes. Taču noteikumu projekta 27. punktā ietvertie kritēriji kredītiestāžu atbrīvošanai no rezervju prasību izpildes ir šaurāk piemērojami kā tie, kas noteikti 2. panta 2. punktā Regulā ECB/2003/9. Ņemot vērā minēto, ECB ierosina turpināt noteikumu tuvināšanu Regulas ECB/2003/9 noteikumiem.

Šo atzinumu publicēs ECB interneta lapā.

Frankfurtē pie Mainas, 2012. gada 29. februārī

[paraksts]

ECB prezidents

Mario DRAGHI